

Internet v české společnosti

Internet, stejně jako elektrinu či dopravní cesty, lze v současné době považovat za jednu ze **základních veřejných infrastruktur** nezbytných pro plnohodnotné fungování společnosti.

Internetová infrastruktura je základním stavebním prvkem většiny informačních technologií a informační společnosti jako celku. Internet je tedy skutečným fenoménem dnešní doby, a proto má smysl statisticky zachytit jeho rozšíření ve společnosti. Vzhledem k dynamičnosti rozvoje této technologie to není vždy jednoduché.

Co je nabízeno?

Na rozšíření internetu ve společnosti lze nahlížet ze dvou stran, ze strany poskytovatelů a naopak uživatelů. Nejprve se podíváme na stranu nabídky. V roce 2005 bylo v České republice 728 tisíc trvale dostupných vysokorychlostních internetových přípojek. Od tohoto roku zaznamenáváme průměrný meziroční nárůst jejich počtu o 30 % s tím, že k nejvyššímu nárůstu došlo mezi roky 2005 a 2006. O pět let později, v roce 2010, evidujeme v Čes-

Nejvíce, tj. **31 % vysokorychlostních internetových přípojek**, bylo v roce 2010 v Česku vedeno prostřednictvím ADSL linky.

ké republice zhruba 2,8 milionu vysokorychlostních internetových přípojek. Téměř 3/4 z těchto přípojek umožňují přenos dat rychlostí 2 Mbit/s–10 Mbit/s a pětina pak rychlostí vyšší než 10 Mbit/s.

Nejvíce, tj. 31 % vysokorychlostních internetových přípojek, bylo v roce 2010 v České republi-

ce vedeno prostřednictvím ADSL linky. Vysoké, čtvrtinové zastoupení na vysokorychlostních přípojkách vykazují u nás také bezdrátové technologie (Wi-Fi), pětina byla uskutečněna prostřednictvím vysokorychlostních mobilních sítí. V případě České republiky se zastoupení jednotlivých technologií vysokorychlostního připojení k internetu v posledních letech výrazně nemění.

Jak si Česko stojí ve srovnání s ostatními zeměmi EU? Na konci roku 2010 bylo v zemích EU evidováno celkem 133 milionů vysokorychlostních internetových přípojek, tj. 3krát více než před pěti lety. Ve stejném roce tak připadalo na 100 obyvatel EU přibližně 27 vysokorychlostních internetových přípojek. Česká republika se s 22 přípojkami na sto obyvatel nachází pod evropským průměrem. Nižších hodnot než Česká republika dosahují nejen nové členské země EU (kromě Slovinska a Estonska), ale i Řecko a Portugalsko.

Pokud jde o složení vysokorychlostních přípojek podle použitých technologií, Česká republika si spolu s pobaltskými státy, Bulharskem, Rumunskem a Slovenskem dlouhodobě udržuje velmi specifické postavení mezi zeměmi EU. Tyto země mají výrazně nejvyšší podíl přípojek realizovaných prostřednictvím jiných technologií, než jsou ADSL linky a kabelová televize. V případě České republiky se jedná především o výše zmíněné připojení prostřednictvím bezdrátových technologií (Wi-Fi). Tato situace byla v minulosti způsobena především cenou, nabízenou kvalitou a obecně horší dostupností ADSL technologie v České republice. Oproti tomu ve většině zemí EU patřila ADSL linka mezi běžně dostupné technologie již od začátku rozšiřování vysokorychlostního internetu.

Internet v podnicích

V případě podniků bylo v lednu 2011 pokrytí internetem 96 %,

Vysokorychlostní internet

je trvale dostupné připojení k internetu umožňující přenos dat rychlostí ≥ 256 kb/s, a to prostřednictvím jedné z následujících služeb: ADSL vedení, televizní kabelové rozvody, bezdrátový přístup (Wi-Fi a ostatní pevné bezdrátové připojení), mobilní sítě (CDMA, UMTS) a optická vlákna (FTTx).

Pro mezinárodní srovnání využíváme údaje Evropské komise, které v rámci vysokorychlostního připojení nezahrnují přístup k síti Internet prostřednictvím mobilní sítě a datových karet/modemů podle standardu CDMA 2000 nebo UMTS nabízené nezávisle na hlasových službách.

Údaje o rozšíření internetu v jednotlivých oblastech společnosti pocházejí ze samostatných šetření ČSÚ, v případě internetu v samostatných ordinacích lékaře pak z datových zdrojů Ústavu zdravotnických informací a statistiky.

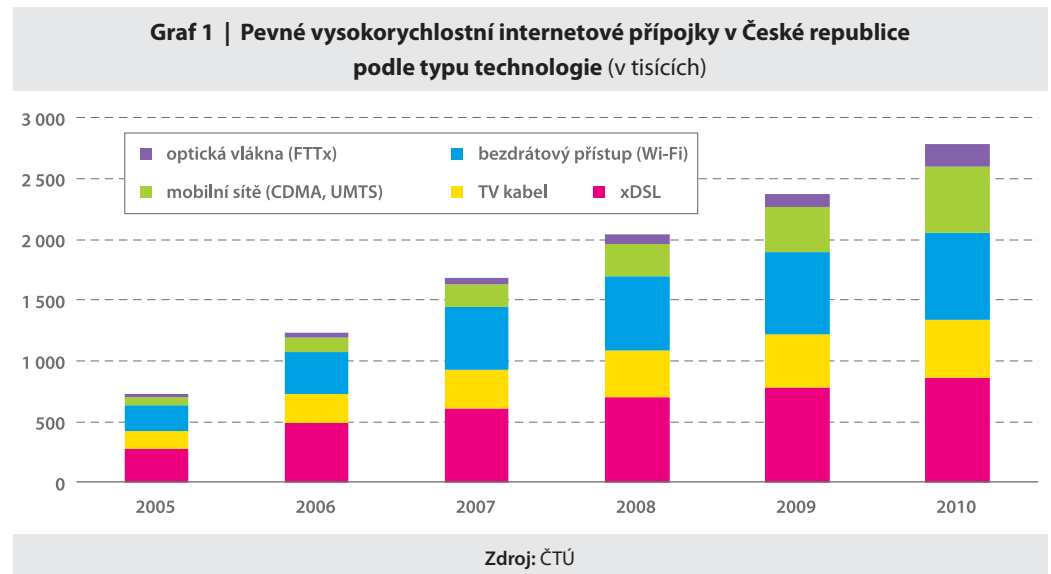
Více informací k tomuto tématu naleznete na: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/telekomunikacni_a_internetova_infrastruktura

v předchozích letech dosahovalo rozšíření internetového připojení v podnicích podobně vysokých hodnot. Významně se však změnila rychlost připojení k internetu a také technologie, jakými jsou podniky připojovány. Zatímco v roce 2005 mělo téměř 80 % podniků rychlost internetového připojení menší než 2 Mb/s, v roce 2011 byla situace zcela opačná. V lednu 2011 tak bylo více než 80 % podniků připojeno k internetu rychlostí vyšší než 2 Mb/s a desetina z nich disponovala dokonce připojením s rychlostí 100 Mb/s a vyšší.

Pokud se podíváme podrobněji na technologie, které umožňují podnikům připojení k internetu, zjistíme, že české podniky v lednu 2011 využívaly kromě ADSL linky i bezdrátové připojení a připojení prostřednictvím pronajaté digitální linky.

V evropském srovnání nejsou mezi jednotlivými zeměmi co do vybavenosti podniků internetem zaznamenávány výrazné rozdíly. Méně než 90 % připojení na internet nalézáme k lednu 2011 pouze v Maďarsku, Bulharsku a v Rumunsku. V případě vysokorychlostního připojení jsou již mezi zeměmi evropské sedmadvacítky patrné větší rozdíly. Česká republika se s 89 % podniků připojených vysokorychlostně k internetu na-

chází společně s Rakouskem na průměru EU27.

Internet v organizacích veřejné správy

Stejně jako podniky, jsou i organizace veřejné správy v současné době vybaveny internetem téměř 100%. Tato situace ostatně panuje již několik let. Všechny organizační složky státu i krajské úřady měly ke konci roku 2010 internetové připojení. V případě obecních úřadů není připojeno k internetu pouze 18 z nich, přičemž se jedná o úřady našich nejmenších obcí. Vysokorychlostně jsou dlouhodobě připojeny všechny krajské

úřady a i podíl organizačních složek státu s vysokorychlostním připojením byl již v roce 2005 vyšší než 85 %. Tento ukazatel v následujících pěti letech ještě vzrostl a ke konci roku 2010 disponuje vysokorychlostním připojením 97 % organizačních složek státu. Dramatický vývoj tohoto připojení zaznamenáváme u obecních úřadů, v roce 2005 bylo takto připojeno 41 % z nich, na konci roku 2010 se jednalo již o 88 %.

Internet ve zdravotnictví

Další oblastí, ve které je internet stále více využíván, je oblast zdravotnictví. Vybavenost samostatných

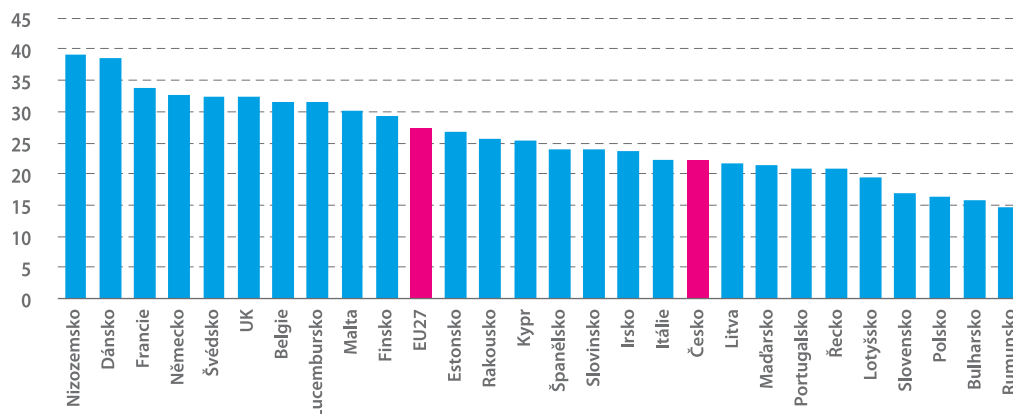
ordinací lékařů internetem však není zdaleka tak vysoká, jak je tomu u podniků či organizací veřejné správy. V roce 2010 bylo k internetu připojeno 79 % samostatných ordinací lékařů, oproti roku 2006 se jedná o nárůst o 19 procentních bodů. Ve vybavenosti internetem existují napříč jednotlivými typy samostatných ordinací lékařů rozdíly. Zatímco bylo v roce 2010 k internetu připojeno 86 % ordinací gynekologů, v případě ordinací zubních lékařů se jednalo o 74 %.

Samostatné ordinace nejsou zdaleka v takové míře vysokorychlostně připojeny jako domácnosti. V roce 2010 bylo takto připojeno pouze 62 % samostatných ordinací lékařů s internetem.

Internet v domácnostech

Domácnosti jsou internetem vybaveny v menší míře než firmy, úřady či ordinace lékařů, nicméně je možné konstatovat, že za poslední roky došlo k velikému nárůstu této technologie v domácnostech. Zatímco ještě v roce 2005 bylo k internetu připojeno pouze 19 % českých domácností, v roce 2011 se jednalo již o 62 %. K významné změně došlo také v případě rychlosti a typu připojení k internetu. Jestliže bylo před

Graf 2 | Pevné vysokorychlostní internetové připojky (počet na sto obyvatel) v roce 2010

Zdroj: Evropská komise

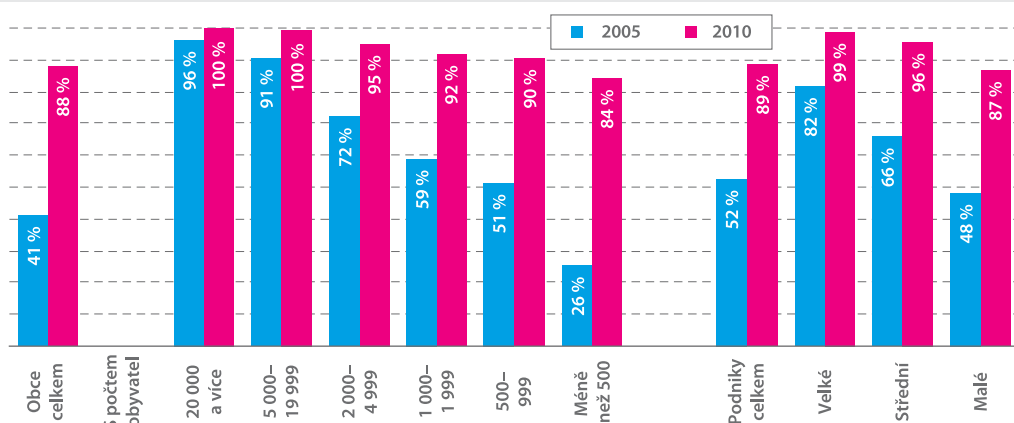
šesti lety vysokorychlostně připojeno 27 % domácností majících doma internet, v současnosti (2. čtvrtletí 2011) je to již 95 %.

Mezi jednotlivými skupinami domácností existují velké rozdíly ve vybavenosti internetem. Ve 2. čtvrtletí 2011 bylo k internetu připojeno 84 % domácností s dětmi a pouze 53 % domácností bez dětí. U domácností z různých příjmových skupin jsou rozdíly ještě významnější. Internet má 92 % domácností s nejvyššími příjmy a pouhých 24 % s nejnižšími.

Domácnosti jsou k internetu v posledních letech nejvíce připojovány prostřednictvím tří technologií, a to ADSL připojení, připojení přes rozvody kabelové televize a bezdrátové připojení prostřednictvím Wi-Fi technologií. Před šesti lety, v roce 2005, však byla situace zcela odlišná. Pro připojení k internetu využívalo sedm z 10 domácností s internetem technologií dial-up (klasické vytáčené připojení) či ISDN linkou. Do roku 2011 již připojení přes vytáčenou telefonní či ISDN linku téměř vymizelo a naopak velmi výrazně vzrostlo zastoupení domácností připojujících se prostřednictvím bezdrátových technologií, které v roce 2011 používala polovina domácností s internetem.

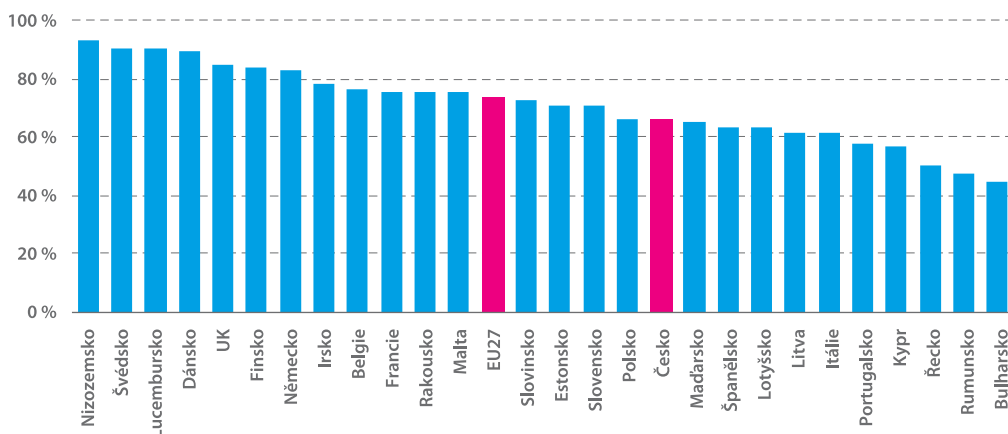
Ani přes výrazný nárůst počtu domácností vybavených internetem v posledních letech nedosahuje stále Česká republika průměru evropské sedmadvacítky, který v roce 2011 činil 73 % domácností s internetem. Nejvyšších hodnot v rámci EU27 dosahuje Dánsko, Švédsko či Nizozemsko, kde je k internetu připojeno více než 90 % domácností. Naopak na konci pomyslného žebříčku se nachází Řecko, Rumunsko a Bulharsko asi s 50 % domácností s internetem. Česká republika je oproti většině ostatních zemí EU27 v převažujícím typu připojení domácností výjimečná, ve většině ostatních zemí totiž převládá připojení prostřednictvím

Graf 3 | Vysokorychlostní internet v obcích a podnicích
(% celkového počtu organizací v dané kategorii)

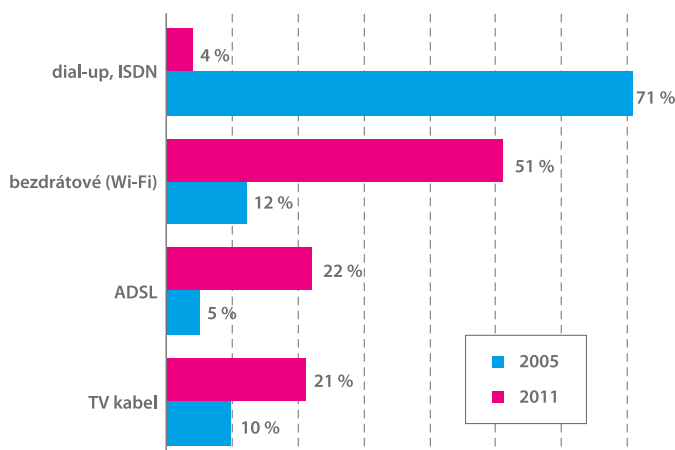
Zdroj: ČSÚ

Graf 4 | Domácnosti s připojením k internetu v roce 2011 (% domácností)

Zdroj: Eurostat

Graf 5 | Domácnosti s připojením k internetu podle typu připojení (% domácností s internetem)

Zdroj: ČSÚ

DSL technologií. U nás dominuje již zmiňované bezdrátové připojení.

Již víme, jak jsou internetem vybaveny podniky, organizace, lékařské ordinace i domácnosti. Internet však na všech těchto místech používají lidé. V roce 2011 bylo v české populaci mezi osobami staršími 16 let 65,5 % uživatelů internetu, absolutně se jednalo téměř o 5,8 milionu jedinců. Oproti roku 2005 se jejich počet více než zdvojnásobil. Více o využívání internetu jednotlivci naleznete v článku Internetová populace, s. 10.

Eva Skarlandtová
oddělení statistiky výzkumu,
vývoje a informační společnosti